

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för didaktik och lärares praktik

1FL009 UVK-kurs: Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap i förskolan, 7,5 högskolepoäng

1FL009 Social Relations, Conflict Management and Leadership in Pre-school, 7.5 credits

Huvudområde

Utbildningsvetenskap

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2012-08-13

Senast reviderad 2017-11-03 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2018

Förkunskaper

1FL001 Förskolan - barns första skola, 15 hp

1FL002 Lek, lärande och omsorg i förskolan, 15 hp

1FL004 Estetiska läroprocesser i förskolan, 7,5 hp

1FL026 Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period I, 7,5 hp eller motsvarande

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- beskriva och problematisera hur barns skiftande livsvillkor kan påverka sociala relationer samt kunna relatera dessa frågor till kulturella och samhällsliga aspekter
- redogöra för teorier om grupper och gruppprocesser och problematisera detta i relation till gruppernas heterogenitet och till samhällets normer och värden
- beskriva och diskutera kommunikation och kommunikationsprocesser relaterat till sociala relationer

- redogöra för teorier om mellanmännsliga konflikters uppkomst och dynamik samt tillämpa metoder för konflikthantering
- redogöra för hur arbetet mot diskriminering och kränkande behandling kan förstås och organiseras i förskolan
- redogöra för och tolka hur olika teorier om ledarskap kan relateras till den pedagogiska praktiken samt problematisera organisations- och ledarskapsformer inom förskolan

Innehåll

Kursens innehåll syftar till att belysa skilda livsvillkor relaterat till sociala relationer i såväl samhället som i förskolans verksamhet, hur konflikters uppkomst och dess dynamik kan förstås samt organisations- och ledarskapsformer inom förskolan.

I kursen problematiseras de villkor under vilka relationer skapas, hur olika livsvillkor kan påverka individen och hur dessa kan ta sig uttryck i förskolan. Kunskaper om skiftande livsvillkor i samhället relateras till demokrati, rättigheter, inflytande, delaktighet samt likabehandling. I kursen behandlas ledarskap utifrån ett intersektionellt perspektiv, särskilt fokus läggs på klass, genus och etnicitet. Här belyses också samhällets syn och ideal, vilket innebär att värden, normer och normalitet lyfts fram.

I kursen behandlas mellanmännslig kommunikation, konflikters uppkomst och dynamik samt metoder för konflikthantering. I kursen tas arbete med likabehandlingsfrågor upp och hur man kan förstå och bemöta diskriminering och kränkning.

I kursen behandlas även andra arenor än förskolan som kan vara viktiga för barns relationsskapande såsom livsstil, medier, fritid och familj och hur dessa hänger samman med barns sociala relationer.

Professionsbas och professionell progression

Den studerande utvecklar sin professionsbas genom att utveckla förståelse för och kunskap om förskolan som social miljö, sociala relationer och hur olika livsvillkor kan ta sig uttryck i förskoleverksamhet. I kursen reflekterar den studerande också över olika perspektiv på ledarskap och organisation samt konflikthantering och likabehandling.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Den studerande fördjupar sin kunskap och sitt vetenskapliga förhållningssätt genom att dels genomföra intervjuer och dels utifrån begrepp och teorier som behandlas i kursen beskriva, analysera och kritiskt granska såväl kvantitativ som kvalitativ data.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppuppgifter och forumspel. Digital teknik används som redskap i lärandet.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker genom tre seminarier, ett workshop, två gruppredovisningar, en paruppgift och en hemtentamen.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. För betyget Väl godkänd på kursen krävs Väl godkänd på hemtentamen.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studerande som genomfört kursen och de studerande som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärderingen genomförs anonymt.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med kursen bekostas av den enskilde studerande.

Kursen ingår i förskolläraryrket

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Aspelin, Jonas (2010). *Sociala relationer och pedagogiskt ansvar*. Malmö: Gleerup, (168 s). ISBN: 978-91-40-66888-2.

Edling, Christofer & Liljeros, Fredrik (red.) (2016). *Ett delat samhälle: makt, intersektionalitet och social skiktning*. Malmö: Liber, (184 s). ISBN: 9789147112821.

Fernqvist, Stina (2012). Barns strategier och ekonomisk utsatthet. *Sociologisk Forskning* 49(3), (16 s). ISSN 0038-0342

Johansson, Eva & Emilson, Anette (2015). Conflicts and resistance: potentials for democracy learning in preschool. *International Journal of Early Years Education*. 24(1), (26 s).

Lunneblad, Johannes (2013). *Den mångkulturella förskolan: motsägelser och möjligheter*. Lund: Studentlitteratur, (146 s). ISBN:9789144091624.

Persson, Sven. (2015). *En likvärdig förskola för alla barn - innebörder och indikatorer*. Stockholm: Vetenskapsrådet. (97 s). ISBN: 9789173072977.

Qvarsell, Birgitta (2011). Demokrati som möjlighet i små barns liv och verksamhet. *Nordisk barnhageforskning*, 2, 65-74.

Riddersporre, Bim (2010). Ledarskap i förskolan. I: Riddersporre, Bim & Persson, Sven (2010). *Utbildningsvetenskap för förskolan*. Stockholm: Natur & Kultur, (s 212-227). ISBN: 978-91-27-12111-9.

Skolverket (2012). *Diskriminerad, trakasserad, kränkt?* Skolverkets rapport 326. Stockholm: Skolverket, (111 s).

SOU 2010:64 . *Se tidiga tecken - forskare reflekterar över sju berättelser från förskola och skola*. Stockholm: Utbildningsdepartementet, (s 79-99). ISBN: 978-91-38-23444-0.

Ärlemalm-Hagsér, Eva & Pramling Samuelsson, Ingrid. (2009). Många olika genusmönster existerar samtidigt i förskolan. *Pedagogisk Forskning i Sverige*, 14 (2), 89-109.

Öhman, Margareta (2009). *Hissad och dissad: om relationsarbete i förskolan*. Stockholm: Liber, (255 s). ISBN: 978-91-47-09366-3.